

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Köstner Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Köstner István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Horváth Ádám Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Horváth Ádám ügyvéd által képviselt Magyar Energia Hivatal (1081 Budapest, Köztársaság tér 7., hiv.szám: ...) alperes ellen energiatermelési engedély ügyében hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi február hó 4. napján kelt 3.K.34.317/2006/12. számú ítélete ellen a felperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2008. évi szeptember hó 24. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (azaz harmincezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 16.500 (azaz tizenhatezer-ötszáz) forint kereseti, és 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2006. évi február hó 15. napján ... elnevezésű 1,8 MW-os kiserőmű elsődleges energiaforrásának megválasztására, létesítésére és a villamos energia termelésre vonatkozó összevont engedély iránti kérelmet terjesztett elő, amelyet az alperes a 2006. évi július hó 14. napján kelt ... számú határozatával elutasított. Határozatának indokolásában utalt az engedélykérelmek elbírálásával kapcsolatos és a honlapon közzétett elveire, továbbá az Európai Uniónak a megújuló

energiaforrásokból előállított villamos energia részarányát meghatározó energiapolitikai célkitűzésére (a 2001/77/EK irányelvre), valamint arra, hogy hazánk a 2010-re vállalt részarányt 2005-re már teljesítette. Állította, hogy műszaki okokból és a villamosenergia-piac működése miatt korlátozott a megújuló energiaforrásból és hulladékból nyert energiából előállított villamos energia átvételi lehetősége, és az ártámogatásra fordítható összeg kerete is, továbbá létezik egy, a rendszer egészére jellemző, abból eredő globális korlát, mely 330 MW. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes nem rendelkezett 2005. évi november hó 10. napja előtt érvényes hálózati csatlakozási engedéllyel, így a rendszerirányító nyilatkozatának beszerzése vált szükségessé, aki az erőmű üzembe helyezésével nem értett egyet. Megállapította, hogy a felperes kérelme a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény (a továbbiakban: Vet.) 50.§-ának (3) bekezdés b) pontjába (a legkisebb költség elvébe) ütközik, illetőleg a felperes tevékenysége sértene a Vet. 50.§-ának (3) bekezdés c) pontját (energiahatékonysági követelményeket).

A felperes keresetében a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Állította, hogy a jogszabályi követelményeknek megfelelt a kérelme, az azt elutasító döntés sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 70.§ (helyesen 72.§)-ának (1) bekezdés c) pontját, mivel annak indokolása csak általánosságokat tartalmaz, konkrét, a kérelmével kapcsolatos adatokat nélkülöz, szakmailag kellően alá nem támasztott, így az indokolási kötelezettség követelményének nem felel meg. Hiányolta az egyenlő elbánást, továbbá a legkisebb költség elvének és az energiahatékonysági követelményeknek való meg nem felelés magyarázatát. Ez utóbbi kérdések körében kiemelte, hogy az engedélyezni kért szélerőmű típusa a korábban már engedélyezettekkel azonos, szakértői vélemények igazolták a telepítés helyének kedvező szélviszonyait, ahol egyébként más engedélyezett szélerőmű nincs. Utalt üzleti könyveinek adataira is. Véleménye az volt, hogy a szélerőműveket nem koncentráltan kellene elhelyezni és engedélyezni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Bemutatta a megújuló energia támogatási szabályainak változását, ezzel kapcsolatos eljárását, engedélyezési elveinek kialakítását, elbírálási szempontjait. Álláspontja az volt, hogy határozata kellően indokolt volt, az az előzetesen közzétett elbírálási szempontjainak megfelelt. A szakmai, műszaki kifogások kapcsán a rendszerirányító közreműködésére és a véleményezése mellett kialakított és korábban közzétett allokációs módszerére utalt. Kiemelte, hogy nem a felperes beruházásának egyedi műszaki problémája, hiányossága eredményezte elsődlegesen az elutasítást, hanem az összekapcsolt villamos energia rendszer egészét érintő műszaki korlát fennállta, amelybe a felperes kérelme beleütközött, míg csak másodlagos ok volt a legkisebb költség elvének és az energiahatékonysági követelményeknek való meg nem felelés. A 3,6%-os megújuló energia részarányának kapcsán elismerte, hogy az egy minimumvállalás, de a

túlteljesítés körében a meglévő műszaki korlátokra hivatkozott. A decentralizálással is egyetértett, de rámutatott arra, hogy a magyar villamos energia rendszer összekapcsolt, így egészében kell a betáplálások és felhasználások egyensúlyát fenntartani, ezért a műszaki korlát mellett a kérelem elbírálásánál a földrajzi elhelyezkedés relevanciával nem bírhat. A legkisebb költség elvének érvényesülését illetően előadta, hogy nem a megvalósítani kívánt létesítmény termelési hatékonysága vizsgálándó, hanem annak az összekapcsolt villamos energia rendszerre gyakorolt hatása. A rendszerszabályozási kérdések tekintetében a rendszerirányító kompetenciáját emelte ki.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (1) bekezdése alapján, mert azt állapította meg, hogy az alperes döntése súlyosan hiányos, és oly mértékben nem tesz eleget a Ket. 72.§-ának (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, hogy érdemi felülvizsgálatra alkalmatlan. Megállapítása szerint a határozat konkrét tényállást, releváns tényeket nem tartalmaz, annak alapján az eljárás lefolytatásának jogszerűsége nem ellenőrizhető, és a jogi következtetés levonásának menete sem követhető. Külön kiemelte, hogy a döntés nem tartalmazott indokot arra nézve, hogy a felperesi kérelem miért nem felelt meg a legkisebb költség elvének, vagy az energiahatékonysági követelményeknek.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, illetőleg az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint a tényállást kellően tisztázta és határozata elégséges mértékben tartalmazta a kérelem elutasításának indokait. Utalt arra is, hogy a peres eljárás alatt több kiegészítő nyilatkozatot is tett és az elsőfokú bíróság kérdéseit megválaszolta.

A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az alperes fellebbezése alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a peradatok alapján téves következtetésre jutott az alperesi eljárás és döntés jogszerűsége, megfelelősége tekintetében. Az alperes fellebbezésében felhozott érvek alkalmasak voltak az elsőfokú ítélet megváltoztatására az alábbiak szerint.

A másodfokú bíróság egyet értett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a 2005. évi november hó 1. napja után akár kérelemre, akár hivatalból indult (akár a megismételt) közigazgatási eljárásban a Ket. 72.§-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezések

alkalmazandók. E szabályozás azt hivatott biztosítani, hogy az ügyfél (illetőleg 3. személy is) teljes képet kapjon arról, hogy a közigazgatási szerv eljárása során milyen tényeket tárt fel, melyeket vett figyelembe és mellőzött állásfoglalásának kialakítása során és milyen jogszabályi rendelkezések mentén döntött. A határozat, végzés tartalmi megfelelősége tehát annak a garanciája, hogy az abban foglalt döntés utóbb is ellenőrizhetővé válik, helyessége, jogszerűsége ez alapján elbírálható.

A polgári peres eljárásokban a bíróság a jogvitát a fél erre irányuló kérelme alapján bírálja el [Pp. 3.§ (1) bek.], és ítéletének ki kell terjednie valamennyi kereseti kérelemre [Pp. 213.§]. A közigazgatási perekben - 2005. évi november hó 1. napját követően - a felperes a kereseti kérelmét legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg.

A felperes a jelen eljárásban elsődlegesen azt kifogásolta, hogy az alperes határozata általánosságokat tartalmaz, és az engedélykérelme elutasításának egyedi indokait mellőzi, a döntés szakmailag nem alátámasztott. Ezen túlmenően a legkisebb költség elvének és az energiahatékonysági követelményeknek való meg nem felelés indokát hiányolta.

A fenti rendelkezések alapján az elsőfokú bíróságnak az egyedi ügy kapcsán azt kellett volna vizsgálnia a kereseti kérelem tükrében, hogy az alperes lefolytatta-e a kérelem vizsgálatát, döntését a kérelem és a fennálló körülmények (így a villamos energia rendszer egésze), valamint a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján hozta-e meg, az alperesi határozatból a kérelem elutasításának indokai megállapíthatóak-e, a határozatban foglaltak alátámasztják-e az elutasító döntést.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a kereseti kérelmet elfogadva az alperes döntését jogsértőnek találta és azt állapította meg, hogy az oly mértékben hiányos, hogy felülbírálatra alkalmatlan.

A másodfokú bíróság elsődlegesen az egyedi ügy sajátosságára utal. Ennek kapcsán azt emeli ki, hogy nem lehet figyelmen kívül hagyni a jelen eljárásban vizsgált határozat jogszerűségének megítélésénél, hogy a felperes kérelme ténylegesen az egységesen működő villamos energia rendszerhez való csatlakozásának engedélyezésére irányult, ahol a kérelem elbírálásának egyik szempontját nyilvánvalóan az egyedi kérelem vizsgálata képezi, míg másik, jelentős súllyal figyelembe veendő körülmény magának a villamos energia rendszernek a helyzete, műszaki állapota, az egységes és biztonságos működés, üzemelés biztosítása. Tehát akkor, amikor az alperes a kérelem teljesíthetőségéről dönt, nemcsak az egyedi kérelmet, hanem magát a villamos energia rendszer helyzetét is vizsgálja és csak a két irányú megfelelés esetén tudja az engedélyt megadni.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az egyedi ügy jellemzőjét az elsőfokú bíróság nem észlelte, és ezért tévesen jutott ítéleti következtetéseire.

Az egyedi ügyben elégségesnek mutatkozott annak határozati feltüntetése, hogy a felperes mikor és milyen tartalmú kérelmet terjesztett elő, illetőleg azt a hiánypótlási felhívás eredményeként hiánytalanul mikor bocsátotta a hatóság rendelkezésére. Különösen azért is, mert a döntés ismeretében kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy nem az egyedi kérelem hibája, fogyatékosága, hanem a villamos energia rendszer sajátossága volt a kérelem elutasításának oka. Ennek tükrében indokolatlan és felesleges a kérelem és a hiánypótlás részletes ismertetése, mert annak az egyedi ügy megítélése szempontjából csakis annyi jelentősége volt, hogy létezett egy hiánytalan tartalmú kérelem, amit az alperesnek el kellett bírálnia. Ezért az alperes az ítéletben foglaltak szerint nem sértette meg tényfeltárási kötelezettségét, és döntése egyéniesítését e körben elégséges mértékben elvégezte.

Itt jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy a felperes - ez irányú kötelezettsége ellenére [Pp. 164.§ (1) bek.] - elmulasztotta megjelölni, hogy az alperes mely, számára jelentős és az ügy érdekét érintő tény(eke)t mellőzött határozatából (így a tényállásból), és az(ok) számára mennyiben eredményezett(tek) volna eltérő döntést. Ennek hiányában az eljárási kifogása nem lehetett alapos.

A másodfokú bíróság a határozat indokolásának áttekintése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperesi és hasonló tárgyú kérelmek beérkezését és elbírálását megelőzően az alperes példa értékű eljárást folytatott le, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni. Ennek során kidolgozta a megújuló energiaforrások felhasználását célzó engedélykérelmek elbírálásának egységes elveit, elbírálási szempontjait, és azokat a honlapján közzétette. Ezt a később kérelmet előterjesztő személyek megismerhették, az abban foglaltak számukra kellő tájékoztatásul szolgáltak. Ezen elvek részletes ismertetésére, ismételt határozati elemzésére nem volt szükség.

Figyelemmel arra, hogy a perbeli esetben a felperesi kérelem elutasításának oka egyértelműen és a határozatból világosan megállapíthatóan az volt, hogy a rendszer műszaki állapota miatt a műszaki korláton (330 MW) felül - és a támogatás, kötelező átvétel rendszere miatt korlátos pénzügyi lehetőségekre is figyelemmel - nem adható ki engedély a megújuló energiaforrásból származó villamos energia termelésre a felperesnek, az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna vizsgálnia, hogy a rendszer szintű elutasítás okainak részletes ismertetése a határozatban megtörtént-e.

Az alperes a kérelmet lényegében azért utasította el, mert a megújuló energia felhasználást biztosító engedélyezett beruházások teljesítménye elérte a műszakilag biztonságos és a rendszer állapota szerinti maximum értéket. A döntés kiterjedt az

európai uniós elvárások ismertetésére, igazolva, hogy azoknak a felállított korlát eleget tesz, továbbá utalt a pénzügyi lehetőségek (támogatás, kötelező átvétel miatti kifizetések mértéke) korlátozottságára is, végül a rendszerirányító hozzájárulásának hiányával érvelt. Összegezve pedig a legkisebb költség elvének és az energiahatékonysági követelménynek való meg nem felelésre utalt.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a fenti okok a határozatban ismertetésre kerültek, azokat a felperes nem cáfolta, nem ajánlott fel a megdöntésükre alkalmas bizonyítékot, így a felperes nem igazolta, hogy a határozati döntés, annak indokai nem megalapozottak.

Megjegyzzi a másodfokú bíróság, hogy nem helytálló a felperes szakmai kifogása, hiszen a szabályozást megelőzően volt egy szakmai egyeztetés, ennek során meghatározásra került egy műszaki korlát, melynek indokoltságát a felperes nem cáfolta meg, annak ellenére, hogy ez is az ő terhére esett volna.

A határozat egységes értelmezése alapján az is megállapítható, hogy az alperes a legkisebb költség elvének (Vet. 3.§ 28. pont) és az energiahatékonysági követelményeknek való megfelelést is a rendszer egésze szempontjából vizsgálta, és nem a felperesi beruházásról mondott e körben véleményt. A határozatban hivatkozottak és az ismert műszaki korlát megléte e vonatkozásban is alátámasztja a döntés jogszerűségét, hiszen a műszaki korlát kialakításakor figyelembe vették, hogy az összekapcsolt villamos energia rendszer kiegyensúlyozottan és a legoptimálisabb költséggel az adott technikai színvonalon miként tud működni. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a műszaki korlátot felállító szakmai tanulmány nemcsak a műszaki korlát igazolására szolgál, de rávilágít arra is, hogy a villamos energia piacon a szélerőművi betáplálás esetén miként érvényesülnek az energiapolitikai célkitűzések és a legkisebb költség elve. Az egyértelműen megállapítható, hogy a villamos energia piac egyensúlyának, ellátásbiztonságának biztosítása érdekében került megállapításra a műszaki korlát, mert bár a szélerőművi környezetbarát és kedvező költséggel előállítható energetika, a szélerőművi teljesítmény változékonysága ideiglenes, gyors piaci ellensúlyozást igényel és jelentős többletköltség felmerülésével jár, amely a rendszer egészének jól szervezett működtetését kívánja, mely csak a felállított műszaki korláton belül képes érvényesülni. Ezért a korláton felüli befogadás egyértelműen a két elv sérelmével jár.

Mivel a felperes alapvetően más irányból vitatta az alperesi határozat jogszerűségét és nem a határozati indokoláshoz kapcsolta perbeli nyilatkozatait, így a másodfokú bíróság a fentiekben túlmenően nem tartotta szükségesnek részletesebben vizsgálni a felsorakoztatott érveit.

Megjegyzzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy a Vet. 50.§-ának (2) bekezdése alapján az alperes az engedélyezési eljárás során köteles az egyenlő bánásmód követelményét megtartani. A másodfokú bíróság álláspontja

szerint az alperes épp e követelmény biztosítása érdekében tette egyértelművé a honlapján megjelentetett tájékoztatójával, hogy az egyes kérelmezők esetében milyen elvek szerint jár el. A közzétett szempontoknak a felperesi kérelem elbírálása megfelelt. A felperes az eljárás során nem tudott megjelölni egyetlen egy olyan esetet sem, amikor az alperes a felpereséhez hasonló kérelmet előterjesztő ügyfél kérelmét eltérő szempontok alapján bírálta volna el, és kiadta volna a kért engedélyt. A Pp. 164.§-ának (1) bekezdése alapján a bizonyítási teher e tekintetben a felperesen volt, a bizonyítottság hiányát a felperes terhére kellett értékelni.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes a Ket. 72.§-ának (1) bekezdését sértve, jogsértő módon, és hiányos tartalmú határozattal bírálta el a felperes engedély iránti kérelmét, így az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a fenti okokra figyelemmel a felperes alaptalan keresetét elutasította a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján.

A sikerrel fellebbező, ezáltal pernyertes alperes első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján, míg a kereseti és a fellebbezési illeték viselésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles a felperes.

Budapest, 2008. évi szeptember hó 24. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet s.k. tanácselnök, **dr. Tóth Kincső** s.k. előadó bíró, **dr. Bacsa Andrea** s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
bírósági írnok